

Kontrast i dwoistość brył

Kompleks sportowy Aqua-Zdrój w Wałbrzychu

Tekst: Beata Stobiecka
Zdjęcia: archiwum ETC Architekci

„ZALEŻAŁO NAM, ABY FASADY »GRAŁY« PRZEZROCZYŚCIĄ I ŻEBY W ZALEŻNOŚCI OD POGODY, PORY DNIA I NOCY ZMIENIAŁO SIĘ POSTRZEGANIE TYCH BRYŁ” – TAK O IDEI PROJEKTOWEJ OBIEKTÓW KOMPLEKSU SPORTOWEGO MÓWI ICH PROJEKTANT **TOMASZ MARKOWSKI** Z PRACOWNI ETC ARCHITEKCI.





ETC Architekci

Pracownia została założona w 1995 r. przez Tomasza Markowskiego (na zdjęciu po lewej) i Marka Romaniszyna, którzy doświadczenie zawodowe zdobywali w biurach projektowych w USA, Francji, Niemczech i Polsce. Na koncie ma wiele zrealizowanych projektów: parki wodne, kryte pływalnie, hale sportowe, lodowiska, sale widowiskowe, hotele, obiekty i centra handlowe oraz budynki biurowe i kompleksy przemysłowe.

Konkurs architektoniczny na wykonanie koncepcji dużego centrum sportowego w dzielnicy Biały Kamień został ogłoszony przez inwestora, tj. spółkę celową miasta Wałbrzycha – Aqua-Zdrój sp. z o.o. Teren położony w okolicy istniejącego stadionu był związany ze sportem i rekreacją, kiedyś już funkcjonowała tu hala sportowa i basen. Z uwagi na zły stan techniczny obiekty te zostały wyburzone dla uwolnienia przestrzeni pod nową inwestycję. W części teren był zajęty przez place bazy transportowej i nieużywane boiska porośnięte dziką zielenią. Przez działkę przepływa strumień Szczawnik, zamknięty od dawna w podziemnym kanale, który niosąc masy wody, zwłaszcza wiosną, z rejonu góry Chełmiec, powodował lokalne zalania w mieście w swoim dolnym biegu. Wkrótce stało się jasne, że strumień również wymaga rewitalizacji, zatem konkurs zakładał kompleksowe podejście do tematu i przeobrażenie całego terenu.

PROGRAM INWESTYCJI

Zaprojektowany przez nas kompleks sportowy składa się z dużej pływalni wraz z saunarium i SPA, części rehabilitacyjno-zabiegowej oraz centrum

▼ Zaprojektowany kompleks sportowy składa się z dużej pływalni wraz z saunarium i SPA, części rehabilitacyjno-zabiegowej oraz centrum fitness, wielofunkcyjnej hali sportowej z trybunami dla 2000 widzów i hotelu turystycznego

fitness, wielofunkcyjnej hali sportowej z trybunami dla 2000 widzów i hotelu turystycznego. Jest przeznaczony dla użytkowników indywidualnych i grup sportowych, przyjeżdżających na zawody czy obozy treningowe. Program obejmuje również dwa boiska do piłki nożnej, jedno z nawierzchnią trawiastą, drugie ze sztuczną, zaplanowane jako pola treningowe przy stadionie, który w przyszłości ma zostać zmodernizowany. Zaprojektowaliśmy plac wejściowy do kompleksu, tereny zielone, zespoły parkingowe dla gości i widzów, a rewitalizacja terenu objęła również odsłonięcie strumienia, wpisanie jego przebiegu w tereny spacerowe, by stał się ważnym elementem krajobrazu całego kompleksu.

PRIORYTERY FUNKCJONALNE

Główną ideą była funkcjonalna integracja wszystkich części obiektu. Z hotelu, hali, basenu czy zespołu odnowy biologicznej można się dostać do innej części kompleksu bez wychodzenia na zewnątrz. Poza tym integracja bryły budynku sprzyja dobrym rozwiązaniom energetycznym i spójnemu rozwiązaniu instalacji. Drugim ważnym założeniem był właści-

► W dzień, przy świecącym słońcu, basen na tle hali postrzegany jest jak ciemna, matowa, dość ciężka forma. Wieczorem postrzeganie bryły się zmienia. Budynek basenu staje się lekki, przejrzysty i oświetlony





wy układ funkcji i komunikacji wewnętrznej użytkowników oraz, co niezwykle ważne w takich obiektach, odseparowanie stref dla sportowców od kibiców podczas organizowanych imprez sportowych. Strefy publiczne i służbowe są całkowicie rozdzielone. Nie było to łatwe zadanie, ponieważ obiekty są mocno powiązane, a każdy z nich ma inną specyfikę.

DWOISTA FORMA

Zależało nam, by nadać kompleksowi sportowemu pre-

stiżową rangę i mocno zaakcentować bryły w otoczeniu, które nie miało własnego charakteru. Zarówno basen, jak i hala to obiekty kubaturowo duże, więc dobrze zauważalne. Chcieliśmy zróżnicować te bryły, wprowadzić między nimi kontrast i dzięki temu wydobyć cechy charakterystyczne. Wykorzystaliśmy w tym celu grę światła i przezroczystość ścian zewnętrznych. W dzień, przy świecącym słońcu, basen na tle hali postrzegany jest jak ciemna, matowa, dość ciężka forma. Za to hala jest cała srebrna,

błyszcząca i sprawia wrażenie ulotnej, mimo swej dużej masy. Wieczorem postrzeganie brył się zmienia. Budynek basenu staje się lekki, przejrzysty i oświetlony, natomiast stojąca z tyłu hala sportowa zamienia się w ciemną masywną bryłę. Zależało nam, aby fasady „grały” przezroczystością i żeby w zależności od pogody oraz postrzeganie tych dwóch brył. Dużą rolę w takim odbiorze i wizerunku hali odgrywa siatka, pokrywająca całą elewację, zmieniająca odcień i przezro-



◀▶ Dużą rolę w odbiorze i wizerunku hali odgrywa siatka, pokrywająca całą elewację, zmieniająca odcień i przezroczystość pod różnymi kątami widzenia. Hala jest cała srebrna, błyszcząca i sprawia wrażenie ulotnej, mimo swej dużej masy



czystość pod różnymi kątami widzenia.

SIATKA NA ELEWACJI HALI

To nie jest nasz patent, pomysł drugiej skóry jest dobrze znany. Użycie siatki było potrzebne z dwóch względów: żeby uzyskać grę światła oraz głębię. Z drugiej strony siatka nadaje bryle pewną ulotność, zwłaszcza gdy świeci słońce. Wtedy nabiera ona waloru metalowej przeziernej powłoki, daje świetne efekty przezroczystości. Oprócz tego stanowi

eleganckie wykończenie fasady. Zależało nam też na tym, by to wykończenie stanowiły elementy lekkie, dlatego że są instalowane na wspornikach do żelbetowej struktury budynku. Muszą być odporne na wiatr i nie deformować się pod wpływem temperatury. Chyba udało nam się to uzyskać – dzięki cięto-ciągnionej siatce aluminiowej firmy Mevaco, dającej zmienne efekty wizualne. Hotel został potraktowany bardzo neutralnie, nie jest pierwszoplanowy, jest raczej tłem widocznym z perspektywy uli-

cy. Pomimo uspokojenia formy, też „graliśmy” na jego fasadzie dwoistością materiałów. Biała fasada północna, która jest prosta, monochromatyczna, kontrastuje z metalową okładziną, która stanowi wypełnienie tego białego „pudła”.

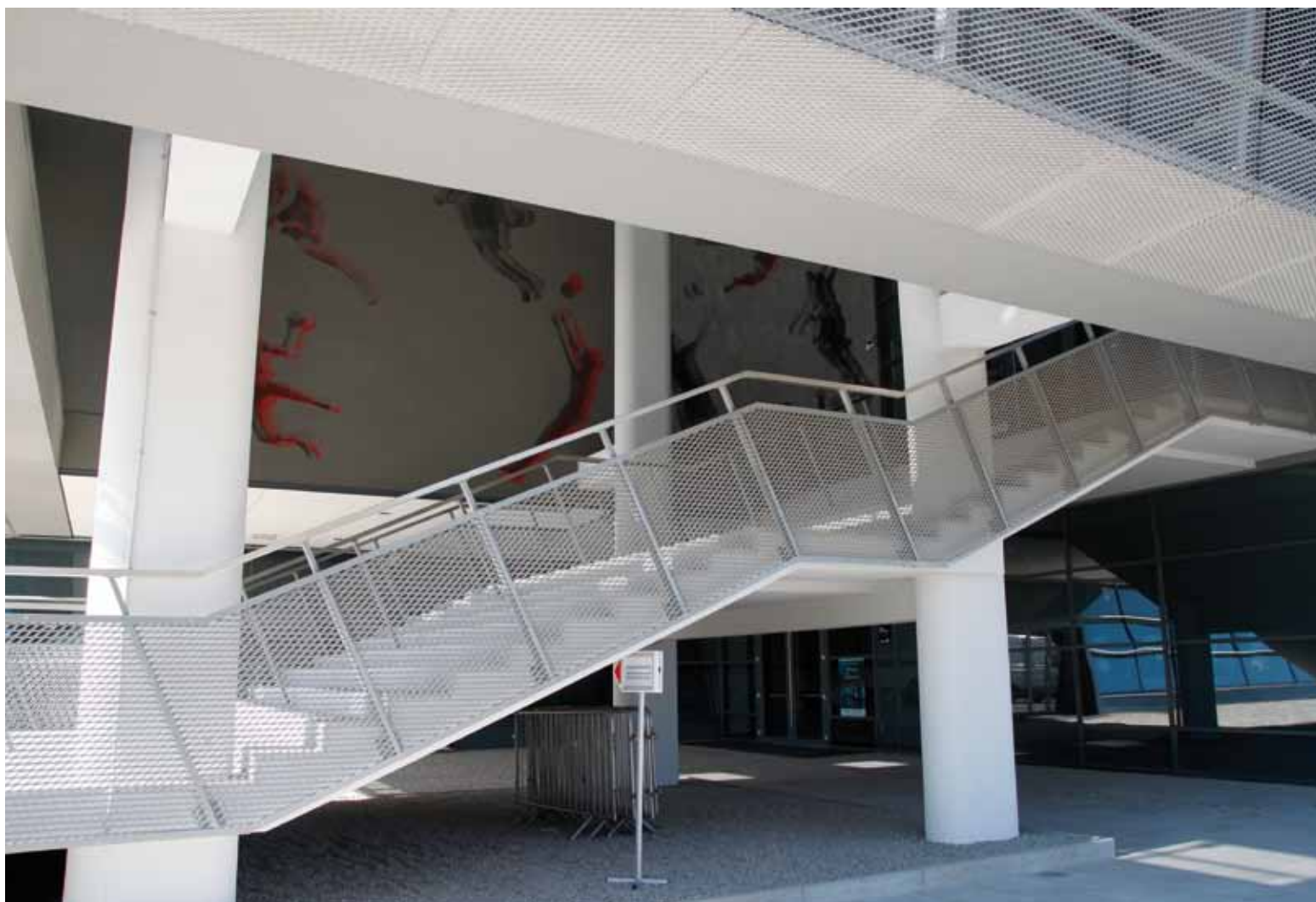
ZAAWANSOWANA TECHNOLOGIA

Obiekt zasilany jest w ciepło z kotłowni gazowych: jedna zasila halę sportową i basen, druga hotel. Uzupełnieniem źródła ciepła są kolektory

▼ Wejście do hali – na elewacji i balustradzie schodów siatka aluminiowa dająca zmienne efekty wizualne

▼ Metalowa okładzina stanowi wypełnienie białego „pudła” hotelu

▼ W hali pływalni jest kilka basenów dla pływaków w różnym wieku i stopniu zaawansowania;



słoneczne, które zapewniają duże ilości ciepłej wody, szczególnie potrzebnej w natryskach i do podgrzewu wody basenowej. Z uwagi na naturę obiektu, szczególnie basen, zadaliśmy o maksymalną ilość układów z odzyskami ciepła – w tym z wody z natrysków. Czasami takie odzyski są bardziej ekonomicznie uzasadnione niż np. systemy pomp ciepła. Poza tym są zastosowane inne proekologiczne rozwiązania, np. deszczówka do podlewania boisk i terenów zieleni jest gromadzona w podziemnych rezerwarach. Wiele nowoczesnych rozwiązań zastosowano w hali sportowej, która z powodzeniem może być użytkowana również jako wielofunkcyjna sala widowiskowa. Hala ma najwyższej klasy podłogę sportową, system automatycznych kotar, piłkochwyty, opuszczanych koszy, co pozwala na szybkie zmiany funkcji. Obiekt jest technicznie bardzo zaawansowany.

LASSELLSBERGER CERAMICS
 Przedstawicielstwo w Polsce: Kerpol Sp. z o.o.
 40-019 Katowice
 ul. Krasieńskiego 24
 tel. 32 2039350
 fax 32 2039353
 www.kerpol.pl www.rako.cz e-mail:kerpol@kerpol.pl

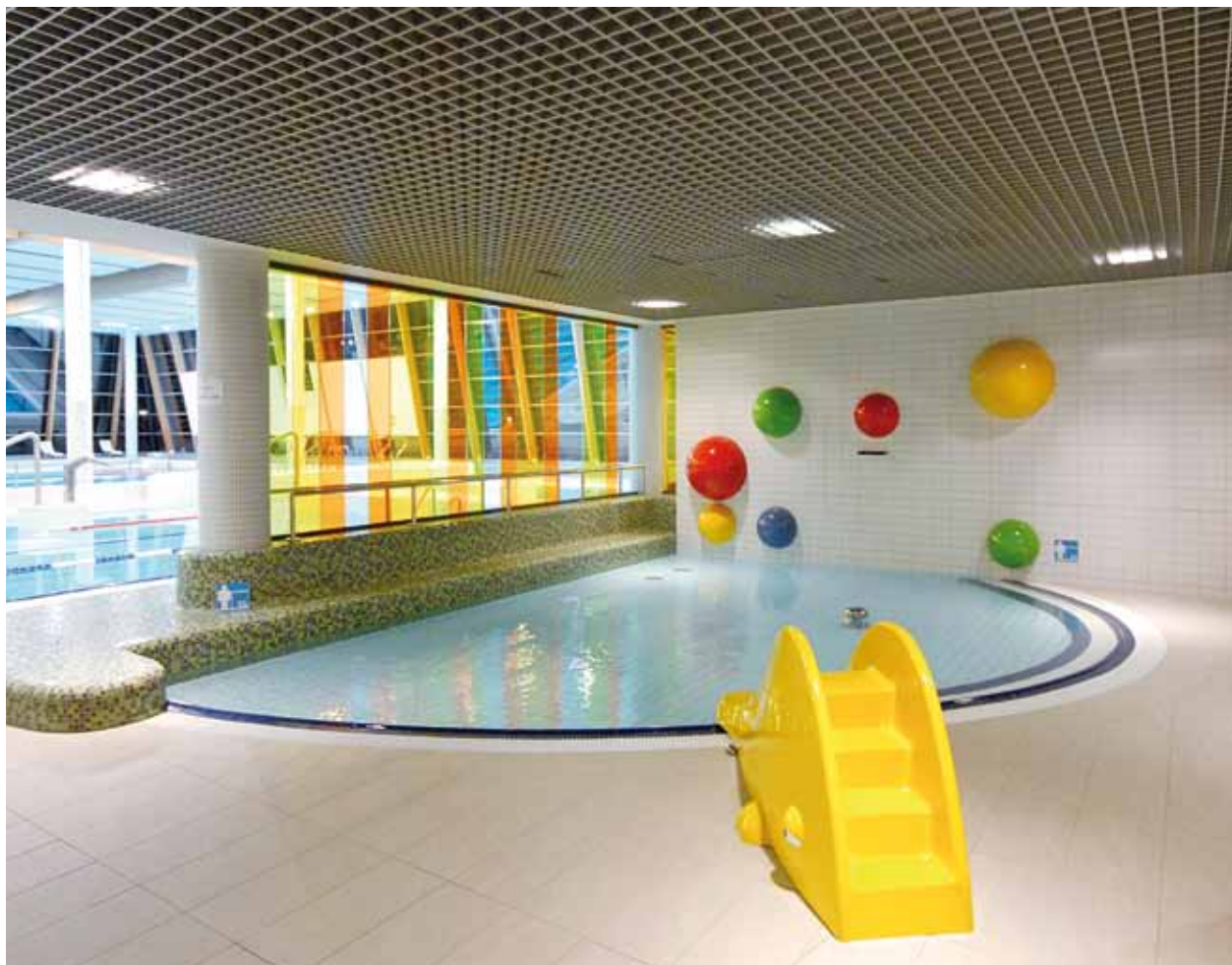


**Aqua Zdrój
 w Wałbrzychu
 wyłożono
 płytkami
 ceramicznymi**





▲ Największa niecka basenu ma 25 m długości



◀ Brodzik dla dzieci

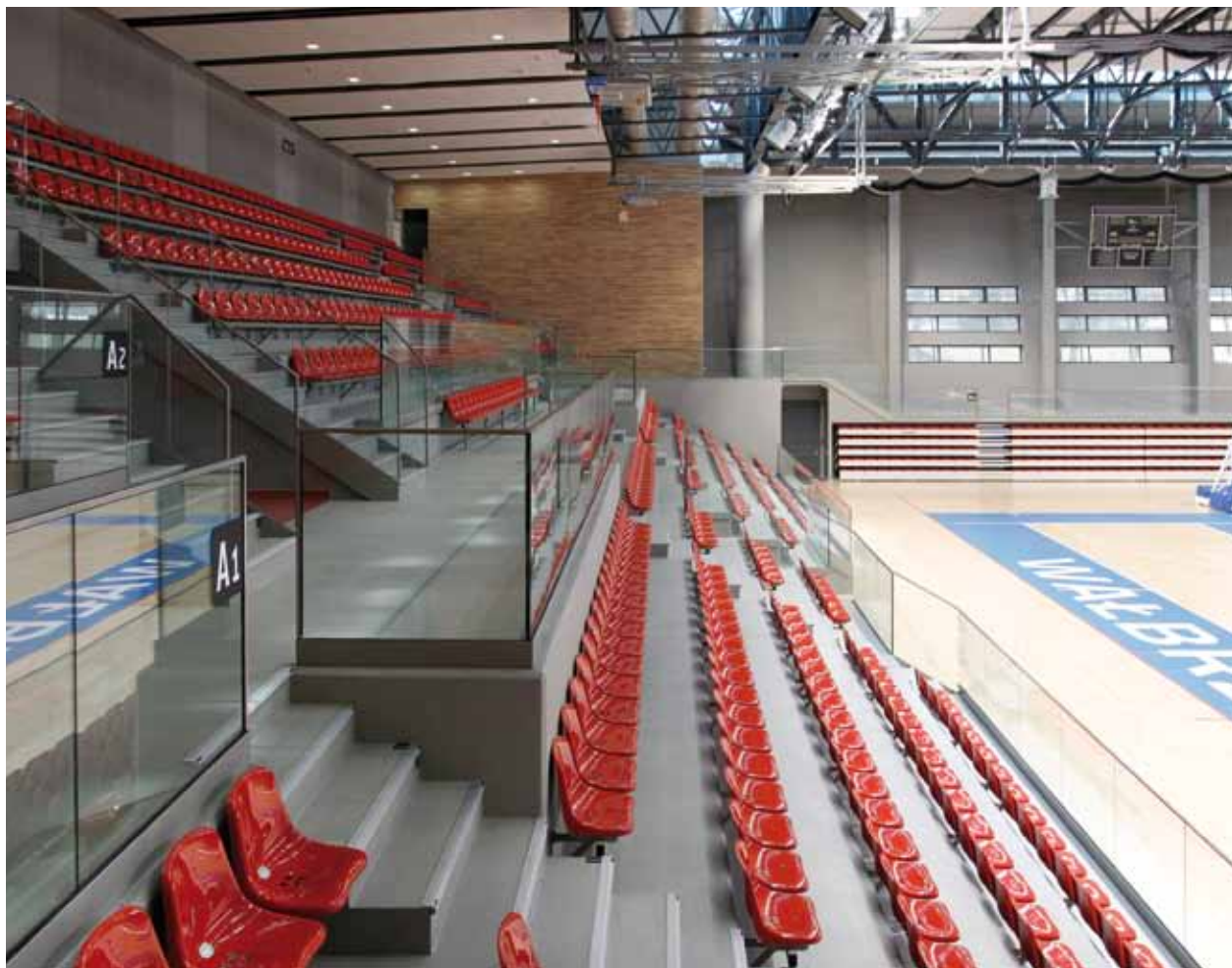


**Metalowe
Sufity
Podwieszane**
w Aqua-Zdrój Wałbrzych.

www.barwasystem.pl

BARWA SYSTEM Sp. z o.o.
11-034 Stawiguda
ul. Przemysłowa 21
tel. +48 89 522 09 10
fax +48 89 522 09 20
fax +48 89 512 65 96
NIP: 739-28-75-782
biuro@barwasystem.pl

Filia Sosnowiec
41-200 Sosnowiec
ul. Płonów 21
tel./fax +48 32 290 65 00-01
sosnowiec@barwasystem.pl



◀ *Wielofunkcyjna hala ma podłogę sportową najwyższej klasy, system automatycznych kotar, piłkochwyty i opuszczanych koszy, co pozwala na szybkie zmiany funkcji*



▲ *Fitness i siłownia w godzinach otwarcia pękają w szwach, jest pomysł, by je jeszcze powiększyć*

TRUDNA REALIZACJA

Inwestor nie miał szczęścia do generalnego wykonawcy, nie dość, że współpraca na budowie nie układała się dobrze, to umowa została rozwiązana, a budowa zatrzymana przy stanie zaawansowania prac może na poziomie ok. 60% i z dużą ilością usterek. Część robót trzeba było wykonać ponownie, a usterki poprawiać. Inwestor dysponował spójnym, dobrze opracowanym projektem i nie oddał budowy do zakończenia kolejnemu generalnemu wykonawcy, ale świetnie sobie poradził, zatrudniając własny zespół, który na nowo zorganizował i poprowadził inwestycję. Me-

todą przetargów częściowych na podwykonawców poszczególnych robót obiekt został skończony na bardzo dobrym poziomie, biorąc pod uwagę bolesną historię jego powstawania.

SPORT I KONCERTY

Na basen przychodzi mnóstwo ludzi, fitness i siłownia pękają w szwach, jest pomysł, by ją jeszcze powiększyć. W hali oprócz imprez sportowych mogą odbywać się widowiska i koncerty, ponieważ została zaprojektowana jako wielofunkcyjna. Na dużej powierzchni użyto specjalistycznych okładzin akustycznych, ponadto hala ma doskonałą akustykę czynną w postaci specjalistycznego nagłośnienia. Podczas otwarcia kompleksu zaśpiewała Anna Maria Jopek i cieszymy się z jej opinii, że w hali można rozstawić sprzęt i bez regulacji po prostu zagrać koncert. ■

Lokalizacja/adres	Wałbrzych, ul. Ratuszowa 6
Pracownia projektowa	ETC Architekci sp. z o.o. sp.k.
Autorzy	Tomasz Markowski, Marek Romaniszyn
Współpraca autorska	Arkadiusz Konieczny, Aleksandra Swerhun-Bieniek, Marcin Markiewicz, Justyna Krzykwa, Marcin Wróbel, Sabina Witkowska, Paulina Kluz-Jung
Data opracowania	2009/2010
Data realizacji	2010-2013
Inwestor	Spółka Celowa Wałbrzyskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne „AQUA-ZDRÓJ” sp. z o.o.
Powierzchnia netto	14 840 m ²
Powierzchnia zabudowy	8952 m ²
Kubatura brutto	102 940 m ³
Płytki ceramiczne RAKO	Kerpol sp. z o.o.

Aluminiowy sufit rastrowy OPEN CELL 100x100x40mm srebrny mat RAL 9006 w ilości: 380 m² oraz Aluminiowy sufit listwowy typu P100/A z wypełniaczem w kolorze białym w ilości 475 m² BABARWA SYSTEM sp. z o.o.